

Memorandum gemeenteraadsverkiezingen 2018

EcoWerf heeft een duidelijke missie voor ogen: 'EcoWerf voert voor én met haar gemeenten een duurzaam en integraal afvalbeleid, dat vernieuwt en vooruitdenkt om de belangen van de gemeenten en hun inwoners zo goed mogelijk te dienen.'

In de volgende legislatuur, meer bepaald in 2021, zullen de 27 gemeentevennoten een beslissing nemen over de verlenging van de afvalintercommunale EcoWerf voor de volgende 18 jaar. Een moment om terug te kijken, maar vooral een moment om vooruit te blikken. In dit memorandum willen we kort en bondig antwoorden op suggesties en vragen.

EcoWerf maakt om de 6 jaar, bij elke beleidsperiode op gemeentelijk niveau, een Ondernemingsplan op. Zo werken we nu aan de uitvoering van het Ondernemingsplan 2013-2018. We hebben reeds de krijtlijnen van het Ondernemingsplan 2019-2024 uitgetekend. U kunt beide teksten lezen op onze website. Deze teksten opgemaakt door personeel, management, Directiecomité en Raad van Bestuur van EcoWerf tonen onze middellangetermijnvisie. Zo weten we samen voor wat we staan. Het is de basis om samen met onze gemeentevennoten onze middellange- en langetermijnvisie waar te maken en onze langetermijnaanpak op te zetten. De krijtlijnen van de volgende beleidsperiode moeten in 2019 goedgekeurd worden door de nieuw samengestelde Raad van Bestuur, maar de basis is gelegd.

EcoWerf staat open voor dialoog en wil verdere informatie geven. We willen dit graag verder en meer in detail met u bespreken.

Kiezen voor een verlenging van EcoWerf is kiezen voor een duurzaam afvalbeheer met én voor gemeenten. In het kader van de voorbereiding op de gemeenteraadsverkiezingen in oktober 2018 is het nuttig dit op te nemen in de verkiezingsprogramma's. Zo kan het opgenomen worden in de bestuursakkoorden na de gemeenteraadsverkiezingen en in de beleidsnota's die ter goedkeuring worden voorgelegd aan de gemeenteraden.

1. Duurzaam afvalbeleid op lange termijn of dagjespolitiek?

Alleen langetermijndenken en een langetermijnaanpak maken een duurzaam en integraal afval- en materialenbeleid mogelijk. Dit op wereldvlak, op Europees vlak, op nationaal en regionaal vlak maar zeker op lokaal vlak. Dicht bij onze burgers begint het sorteren en selectief aanbieden van afval en materialen: aan huis, in glasbollen, in ondergrondse sorteerstraten, in mobiele inzamelpunten en in recyclageparken. De gemeentebesturen hebben de wettelijke bevoegdheid om het lokaal afvalbeleid te bepalen en spelen een belangrijke rol in de uitvoering ervan. De meeste gemeenten in Vlaanderen doen dit niet alleen en hebben zich voor langere tijd verenigd in afvalintercommunales. De afvalintercommunales zijn verenigd binnen Interafval-VVSG om samen oplossingen te zoeken en mee het Vlaams afvalbeleid vorm te geven.

Een langetermijnaanpak maakt de noodzakelijke investeringen in logistiek en infrastructuur mogelijk én verantwoord. De expertise kan 'in huis' opgebouwd worden. Dit hebben we de voorbije jaren gedaan en van daaruit zijn we trendsetter in onze regio en hebben we de ambitie om dit te blijven. Dit zijn onze troeven, die willen we volop uitspelen.

2. Kan je dit als gemeente alleen? Of doe je dit best samen?

Een gemeente kan ervoor opteren om dit alleen aan te pakken. Is dit de beste keuze? Onze 27 gemeenten van de regio Oost-Brabant dachten in 2003 van niet. Daarom hebben de gemeenten de afvalintercommunale EcoWerf opgericht en een overeenkomst van 18 jaar afgesloten. Zij hebben ervoor gekozen om een zuivere intercommunale op te richten, volledig in handen van publieke vennoten. De gemeentevennoten bepalen het beleid, zij geven de richting aan en sturen de activiteiten. Zo behartigen we samen de belangen van onze inwoners.

EcoWerf heeft samen met haar gemeenten de voorbije jaren geïnvesteerd in ophaalwagens, recyclageparken, overslaginfrastructuur en een composteringsinstallatie. Voor de sortering van de selectief ingezamelde materialen, de recyclage en thermische verwerking van restafval werkt EcoWerf nauw samen met private bedrijven. Ook voor het transport via de weg en via het water werkt EcoWerf samen met de privésector. 63% van de omzet van EcoWerf komt direct ten goede aan private ondernemingen. EcoWerf is daarbij, net zoals de gemeenten, gehouden aan de wetgeving overheidsopdrachten.

EcoWerf wil verder investeren in logistiek en infrastructuur, zoals een vergistingsinstallatie. EcoWerf staat hier als intercommunale in Vlaanderen niet alleen in. Er is zelfs een duidelijke trend naar het in eigen beheer uitvoeren van de huis-aan-huisophaling, het uitbaten van recyclageparken en het opzetten van andere brengsystemen.

Eigenlijk kan je een intercommunale werking vergelijken met het kiezen voor een samen-aankoop. Door samen containers (van alle formaten) en ophaalwagens aan te kopen, door samen recyclageparken uit te baten, door samen overslaginfrastructuur en een composteringsinstallatie uit te baten, zorgen we ervoor dat we zeer aanvaardbare en marktconforme tarieven kunnen aanbieden aan onze gemeenten en haar inwoners.

Een intergemeentelijke samenwerking heeft belangrijke schaalvoordelen. Zo kunnen langetermijncontracten afgesloten worden. Het langetermijncontract voor de verwerking van restafval en het transport over water is daar een mooi voorbeeld van. Het verder uitvoeren van ons masterplan Recyclageparken en ons masterplan Transport vereist een gemeentegrens-overschrijdende aanpak.

3. Wie heeft het voor het zeggen bij EcoWerf ?

Daar bestaat geen twijfel over. EcoWerf kent een overzichtelijke structuur waarin transparantie en ethisch besturen steeds voorop staan. De bestuursvorm van EcoWerf is vergelijkbaar met die van een gemeentebestuur, met een zelfde hoog democratisch gehalte. De gemeenten sturen via hun vertegenwoordigers in de Algemene Vergadering, Raad van Bestuur, werkgroepen en Directiecomité de activiteiten van de intercommunale. Zij nemen de beleidsbeslissingen en controleren de uitvoering ervan door management en personeel. Zij keuren jaarlijks de begroting en de resultaten goed en hebben een goed zicht op kosten en baten. Zo hebben alle gemeenten een grote mate van medezeggenschap in de werking van EcoWerf. Wij kunnen steeds rekenen op een grote betrokkenheid van onze bestuurders. De bestuurskosten bedragen 0,24% van de totale kosten.

Door het nieuwe decreet lokaal bestuur, dat er staat aan te komen, zal het aantal bestuurders in de raad van bestuur beperkt worden. Samen met de gemeenten zal EcoWerf er zorg voor dragen dat alle gemeenten goed geïnformeerd zijn en voldoende betrokken zijn én blijven bij het beleid.

4. Waar leggen we nu de focus op in onze activiteiten?

EcoWerf zet afvalpreventieprojecten op en zorgt voor de inzameling en/of verwerking van huishoudelijk afval in 27 gemeenten in Oost-Brabant: Begijnendijk, Bekkevoort, Bertem, Bierbeek, Boortmeerbeek, Boutersem, Geetbets, Glabbeek, Haacht, Herent, Hoegaarden, Holsbeek, Huldenberg, Keerbergen, Kortenaken, Kortenbergh, Landen, Leuven, Linter, Lubbeek, Oud-Heverlee, Rotselaar, Scherpenheuvel-Zichem, Tielt-Winge, Tienen, Tremelo en Zoutleeuw.

EcoWerf staat niet alleen in voor de inzameling en verwerking, maar ook voor het innen van de belastingen op huis-aan-huisophalingen en het ontvangen van de betalingen op de recyclageparken. Ook de hele afvaladministratie en rapportering aan de bevoegde instanties neemt EcoWerf voor haar rekening. EcoWerf verleent ook advies aan de gemeenten en stelt haar expertise ten dienste.

In haar composteerinstallatie verwerkt EcoWerf jaarlijks zo'n 50.000 ton gft tot waardevolle compost.

329 medewerkers verzorgen samen de dienstverlening voor 424.000 inwoners. Dagelijks zijn er 60 geavanceerde ophaalwagens en containerwagens, met oog voor veiligheid, ergonomie en milieu, met meer dan 150 laders en chauffeurs op de baan en kunnen inwoners terecht bij 70 parkwachters in 26 recyclageparken en op 338 glasbolsites. EcoWerf is een solide werkgever in de regio, die duurzaam werk verschaft aan veel inwoners van de regio. 37% van de omzet komt ten goede van onze 329 medewerkers (cijfers eind 2017).

EcoWerf is sterk betrokken in de regio en werkt nauw samen met de sociale economie zoals IGO, kringwinkels SPIT en Hageland en De Vlaspit.

5. Waar willen we de volgende periode bijkomend de focus op leggen?

Vernieuwen en continu verbeteren is voor EcoWerf een natuurlijk proces, het zit in ons DNA. EcoWerf doet dit zowel op het vlak van de diensten en producten die zij levert. Als op de wijze waarop ze samenwerkingsverbanden met andere ketenspelers in het materialenbeheer vormgeeft. Als op de wijze waarop ze invulling geeft aan haar maatschappelijke rol.

EcoWerf volgt de ontwikkelingen inzake materiaalbeheer en ruimer circulaire economie op. Daar waar het een meerwaarde biedt, werkt EcoWerf samen met andere kennisinstellingen, neemt deel aan nuttige onderzoeksprojecten en aan overlegfora en netwerking. Zo blijft ze bij met de laatste stand van zaken op het gebied van duurzaam materiaalbeheer, het sluiten van kringlopen en de circulaire economie.

EcoWerf zal haar antennefunctie nog aanscherpen. Zo krijgt ze meer gevoel voor veranderingen in haar omgeving. Zo krijgt ze inzicht in wat deze veranderingen voor haar en de gemeenten betekenen en hoe zij op deze veranderingen kan inspelen.

EcoWerf wil samen met de gemeenten en in overleg met Interleuven en IGO bekijken hoe ze de gemeenten kan ondersteunen in het implementeren van het uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval en de aan de gemeenten toebedeelde taken. In het plan staan concrete aanbevelingen voor lokale besturen. Gemeenten moeten kennis opbouwen en inzichten verwerven over de deeleconomie in het algemeen en over de opportuniteiten op het eigen lokale niveau. Gemeenten moeten een beleid uitwerken dat de sterke en waardevolle ontwikkelingen benoemd en moeten de concrete maatregelen verkennen. Gemeenten moeten

bekijken welke instrumenten en middelen nuttig kunnen zijn zoals repair cafés, instrumentheken en lokale ruilnetwerken. Gemeenten moeten een voorbeeldrol opnemen door delen en hergebruik systematisch te stimuleren en in te bouwen in het eigen aankoopbeleid, proactief ideeën en of praktijken uit de deeleconomie in de eigen werking en organisatie in te bedden. EcoWerf kan met haar expertise de gemeenten hierin ondersteunen en zal hierrond initiatieven opzetten.

Ook op het vlak van de aanpak van zwerfvuil en sluikstorten wil EcoWerf samen met de gemeenten bekijken welke actieve rol het hierin kan spelen.

6. Hebben we dan de beste prijs voor onze inwoners?

Het is een moeilijke rekenoefening om de aangerekende kostprijs van EcoWerf aan de gemeenten te vergelijken met wat een privaat bedrijf zou aanbieden voor bepaalde deelopdrachten. Bovendien moet steeds het totaalplaatje van de integrale dienstverlening bekeken worden. Enkele recente voorbeelden kunnen wel bevestigen wat de meerwaarde van een intergemeentelijke vereniging inhoudt: zo koos de stad Tienen in 2014 voor een samenwerking en volledige toetreding tot EcoWerf. Onze gemeentevennoten zijn dan ook tevreden met de kostprijs die ze dienen te betalen voor de brede en geïntegreerde dienstverlening die we hen en hun inwoners aanrekenen.

Onze intercommunale werkt vanuit een sterk solidariteitsprincipe. Alle door EcoWerf gehanteerde tarieven zijn dezelfde voor alle gemeenten, ongeacht de geografische ligging. Zo kunnen de gemeenten een zo uniform mogelijk beleid voeren en dezelfde tarieven hanteren voor hun inwoners. Zo vermijden we afvaltoerisme binnen onze regio.

EcoWerf zet haar middelen zo efficiënt mogelijk in. We beogen geen winst te maken, meer nog: we moeten dit niet doen. Dit maakt dat de maatstaf om beslissingen te nemen breed is. Een flexibele dienstverlening staat voorop. Daarbij voeren we een lokaal duurzaam afvalbeleid binnen de krijtlijnen van het Vlaams afvalbeleid en streven we naar een minimale impact van onze activiteiten op onze omgeving. Dat alles garandeert de beste prijs/kwaliteit verhouding.

7. Waarom kiezen voor een verlenging van EcoWerf?

De intergemeentelijke samenwerking is een krachtige tool om het lokaal afvalbeleid verder vorm te geven en uit te voeren, nieuwe uitdagingen aan te gaan en dit alles tegen zeer aanvaardbare en marktconforme prijzen. De verlenging van de intergemeentelijke samenwerking in 2021 zal een verdere langetermijnaanpak mogelijk maken.

De afschrijvingstermijn voor rollend materiaal en installaties bedraagt 8 jaar, de afschrijvingstermijn voor sommige installaties bedraagt 15 jaar en voor gebouwen bedraagt dit zelfs 20 jaar. Daarom dat de in het decreet Intergemeentelijke samenwerking bepaalde termijn van 18 jaar te verkiezen is.

Contactpersoon:

Peter Standaert, algemeen directeur, peter.standaert@ecowerf.be, 0495/52 25 05

Jos Artois, diensthoofd Communicatie, jos.artois@ecowerf.be, 0475/64 21 55

Meer informatie: www.ecowerf.be